

EKSAMENSSAMARBEIDENDE FORKURSINSTITUSJONER

Forkurs for ingeniørutdanning og maritim høgskoleutdanning

Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø, Høgskolen i Buskerud,
Høgskulen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Telemark,
Høgskolen i Vestfold, Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Ålesund, Sjøkrigsskolen

Eksamensoppgave

1. juni 2011

MATEMATIKK

Bokmål

Eksamenstid:
5 timer

Hjelpemidler:
Godkjent tabell og kalkulator.

Andre opplysninger:

Dette oppgavesettet inneholder fem oppgaver med deloppgaver.
Du skal svare på alle oppgavene og deloppgavene.

Oppgavesettet har tre tekstsider medregnet forsiden.

OPPGAVE 1

Løs likningene og likningssettet ved regning

a)
$$\begin{aligned} x + 3y &= 1 \\ 3x &= 2 - 2y \end{aligned}$$

b) $(\ln x)^2 - 2 \cdot (\ln x) - 3 = 0$

c) $10^x - 2 = \frac{3}{10^x}$

Deriver funksjonene

d) $f(x) = 3x^4 - \sin x + e^{3x}$

e) $g(x) = \sin 2x + x \cos x$

Et kopisenter har to kopimaskiner. Sannsynligheten for at maskinene skal kreve service i en tilfeldig uke er, $P(A) = 0,040$ for den ene, $P(B) = 0,025$ for den andre og $P(A \cap B) = 0,003$ for begge maskinene.

- f) Regn ut sannsynligheten for at minst en av maskinene trenger service.
g) Regn ut sannsynligheten for at ingen av maskinene trenger service.

OPPGAVE 2

Gitt funksjonen $f(x) = \frac{x^2 - 3x}{x^2 - 2x - 8}$

- a) Regn ut nullpunktene til funksjonen f .
b) Regn ut eventuelle asymptoter til funksjonen f .
c) Regn ut den deriverte til funksjonen f .
d) Regn ut eventuelle topp- og bunnpunkt til funksjonen f ved å fortegnsdøfte den deriverte til f .
e) Tegn eventuelle asymptoter og skisser grafen til funksjonen f .
f) Regn ut arealet som er avgrenset av grafen til f og x -aksen.

OPPGAVE 3

I en trekant ABC er $AB = 6$, $BC = 5$ og $\angle A = 45^\circ$.

- a) Regn ut AC.
b) Regn ut arealet av ABC.

Løs likningen ved regning

$$c) (2\tan x + 1) \cdot (3\cos x - 1) = 0 \quad x \in [0, 2\pi]$$

OPPGAVE 4

Regn ut integralene

$$a) \int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin(2x) dx$$

$$b) \int (x \cdot e^x) dx$$

Grafen til $f(x) = x^2 - 1$ og x -aksen avgrensner et areal.

- c) Regn ut volumet av det omdreiningslegemet som kommer fram når dette arealet dreier 360° om x -aksen.

Vi har følgende uendelige geometriske rekke: $1 + 2\sin x + 4\sin^2 x + \dots$ der $x \in [0, 2\pi]$

- d) Finn konvergensområdet for rekka.
e) Finn hva x må være for at summen skal bli 2.

OPPGAVE 5

En bjelke AB er festet på en vegg slik figuren viser. Alle mål er i meter. Endepunktene til bjelken er $A(2,0,2)$ og $B(4,4,3)$. Bjelken er festa i vegg ved A og blir holdt oppe av to snorer BC og BD. Endepunktene til snorene er $C(0,2,7)$ og $D(4,0,6)$.

- a) Regn ut $\overrightarrow{AB}$ og $|\overrightarrow{AB}|$.
b) Finn en parameterframstilling for linja som går gjennom B og C.
c) Regn ut vinkelen mellom de to snorene.

Krafta i snora BC viser seg å være 60N og har same retning som $\overrightarrow{BC}$.

- d) Vis at $\overrightarrow{F_{BC}} = [-40, -20, 40]N$

Momentet som krafta i snora BC gir om A er gitt ved: $\vec{M} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{F_{BC}}$

- e) Regn ut dette moment.

